

19

19

899.962.14
カ-22

UUNBLQUH
1 9 305

2011-01

11

11

1 9 305

ЗОО-АРМ ССР
И. А.
1950

ՊԱՐ. ԶԱՆԻՇՎԻԼԻ

Նկարարագարդեց

Ս. ԳԱԲԱՇՎԻԼԻ

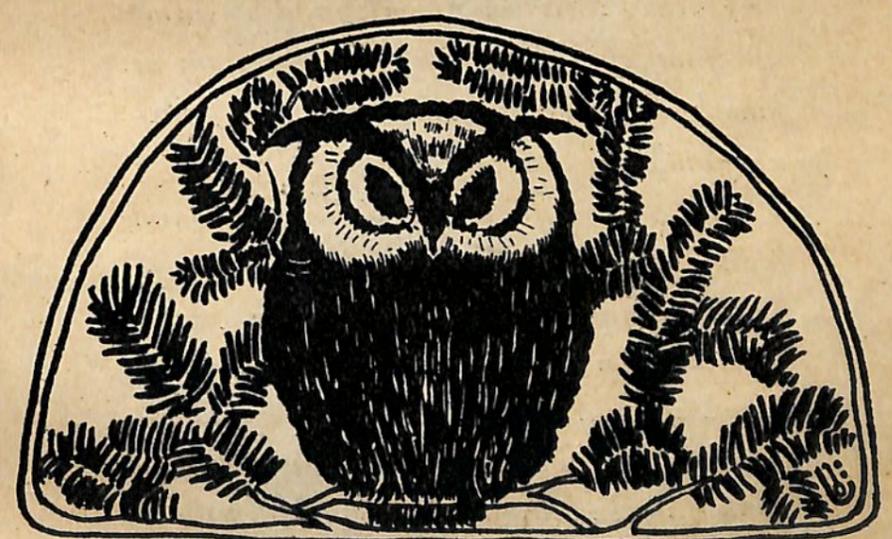
ԲՈՒ

ՀԵՔԻԱԹ

Ս Ա Ի Ե Լ Գ Ա Մ Ի

1 9 3 6

ՅԱՐՁԱՆ ԳՆՈՒՅՈՒՄ
ՁԵՆԱԿՅԱՐԱՐԱԳԱՐԴԵՑ
ՆՈՍՆՈՒՄ ԳՆԱՅՈՒՄ

9 3 5 3 5 6 11
* 2 5 6 7 8 9 10 11 *

Հնում բուն թռչունների իշխանն էր: Նրա գլուխը մեծ էր և արտաքին տեսքը անալի. զրա համար էլ կարծում էին, վոր նա խելոք է և ուժեղ: Թռչուններին ավելի սարսափեցնելու համար բուն ուռչում, փքվում էր, մեծ-մեծ աչքերը կրակի նման պսպղացնում, ամուր կտուցը բաց ու խուփ անում, կտկտացնում ու ֆրոռացնում:

Նրա անից թռչունները դողում էին: Շատ էին տանջվում, բայց ինչ կարող էին անել. նրանց աչքը այնքան էր վախեցել, վոր չէին համարձակվում բողոքել ու շարունակում էին ծառայել մեծագլուխ իշխանին: Յուրաքանչյուրը իր գործն ուներ կատարելու:

59921-66

Արտուտը մինչև օրեւածագը բարձրանում եր վեր-վեր, անցնում անտառի ու դաշտի վրայով և զանգահարելով արթնացնում եր թռչուններին, վոր բոլորն առանց ուշանալու սկսեյին ծառայել իշխանին:

Հայտար վարսավիրի պաշտան եր
վարում: Ամեն որ առավուաները կար-
գի յեր բերում, գեղեցկացնում ինչ-
պես բուխ, այնպես և նրա բնասնի-
քի անդամների բմբուլները. բայց վո-
չինչ չեր սղնում: Բուն գարձյալ ան-
ճոռնի ու անալի տեսք ուներ: Ինք-
նահավան հայտար իրեն ել չեր մո-
սանում. իր գունեղ հագուստն ու
կատարն ավելի յեր գեղեցկացնում
ու պճնում:

Ստիպիր յերգում եր ու իր գայ-
լալով բաղնաբեր ուսած ու
յերես առած իշխանի անհոգ կյան-
քը նույնն եր անուժ և ծիծեռնակը:

Պիրուր գայակ եր, իշխան լուխ
զավակներին եր խնամում: Նախշուն
սրորոցը հմտությամբ կախ եր տալիս
գալար ճյուղերից ու նազանքով սրո-
րում իշխանի զավակներին:

Չարըն ու նրա ազգակիցը իշխա-
նի ծաղրածուներն էլին: Իշխանին
զվարճացնելու համար շարունակ կա-
տակներ էլին անոււմ, ծաղրում ու ըն-
դորինակում էլին թռչուններին և
կենդանիներին:

Գող ու խորդախ աղուսը իշխան
բուխ սարսառիան բաճանան եր:

— Բուին առախած և կարգել ձեզ
իշխան,— քարոզում եր նա. — առանց
իշխանի դուք իրար կուտե՛լիք: Աղս-
լիկեք նրա համար և միշտ հասխա-
րիմ՝ չեղեք նրան:

Պարծենկոտ ու սուտասան կաշա-
 փակր անիկը կշկշոււմ եր, շատախա-
 սում ու իշխան բուխ գոխասանքով
 ամենքի տկանջները խրացնում:

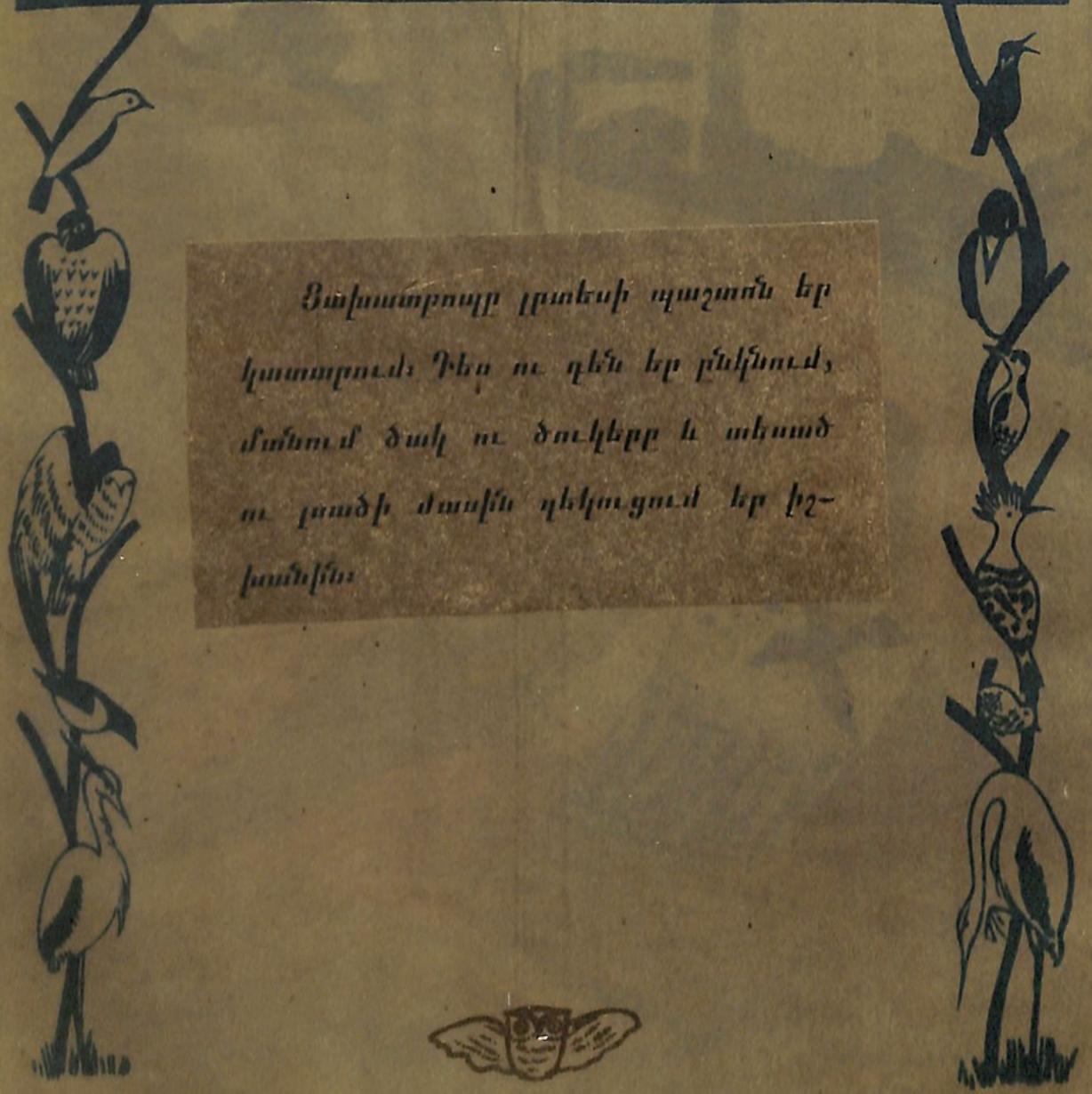

59921-66

Յախարոսը լրտեսի պաշտոն էր
կատարում: Դեռ ու գենն էր բնկնում,
մանուս ծակ ու ծուկերը և տեսած
ու լամբի մասին զեկուցում էր իշ-
խանին:

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

2005. 02

Ազգանին փոստատար էր. յերբ
նամակ կամ տեղեկության փրկե
տեղ ուղարկելու կարիք էր լինում,
խակոյն նրան էլին թոցնում ու նա
եղ պարզերես կատարում էր հանձն
առած պարտականությունը:

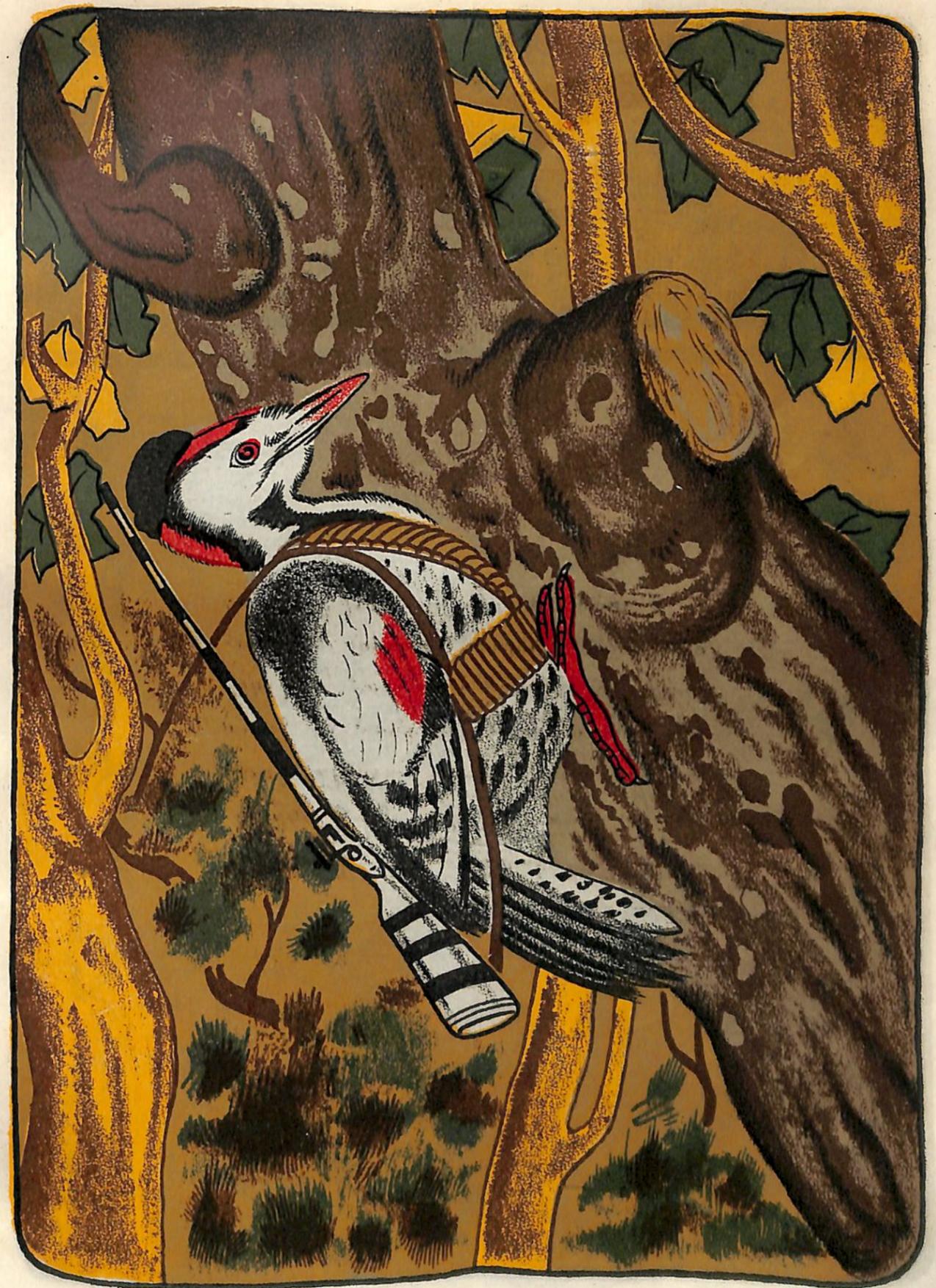

Բարակակազմ կուռնիք շարունակ
զրջում երևի և բոլորին իրազեկ եր
գարձնում ինչպես իր յերկրի, այն-
պես և հեռավոր աշխարհներում տե-
ղի ունեցած անց և գարձին:

Նախշուն փայտփորը անտառի
պահապանն էր: Յերբ կպչում էր ծա-
ւերին, փռախ յերկու մատը առաջ էր
ուղղում, յերկուսը յետ. պոչը հենում
էր բնին, պտտվում էր ծառի շորս
բոլորը ու բարձրանում մինչև սա-
ղարթ: Ամուր կտուցով զարկում, ծա-
կում էր ծառի կեղևը և վոչնչացնում
միջասներին, փոր ծառը չվնասեցին,
անտառը չփչանար:

Բարձրահասակ ու յերկարավիզ
ձկնկուլը ձկնորսի պաշտոն էր կա-
տարում: Ամբողջ ժամերով մեկ փո-
տի վրա անշարժ կանգնած էր ջրում
և վիզը սուս՝ գցած, աչքերը չսած
հետևում էր ձկներին: Չուկ յերևա-
լուն պես զարկում էր կտուցը և
փորսում:

Յինը, բազեն և ուրուրը փորսի
 էյին գնում հեռուներ, կամ հերթով
 պահապան էյին կանգնում իշխանի
 դռանը: Յեթե խաբարդան ցախա-
 արուպը նրանց ախանջին փորեւ բան
 եր փոփում կամ փորեւ մեկը կաս-
 կածելի յեր թփում, խախու յն հարձակ-
 փում էյին ու պատաստում: Հաճախ
 առանց պատճառի ել էյին հարձակ-
 փում: Ո՛վ կհամարձակվեր ծպտուն
 հաներ:

Արծիվը գորգի գլխավոր հրամանատար էր: Նա լայն կուրծք ուներ, մեծ և կեռ կտուց, ամուր մազիչներ և ուժեղ թևեր: Հպարտ-հպարտ ճախրում էր յերկնքում ու այնտեղից իր սրատես աչքերով դիտում չորս բոլորը:

Մյուս թռչուններն ել այս կամ այն պաշտոնն ելին կատարում: Ինքը հաստաղլուխ, ուռած իշխան բուն վոշ մի գործ չեր կատարում: Սպրում եր ուրիշների աշխատանքով՝ անհոգ ու անպարզ, իսկ հպատակներին սարսափեցնելու համար ավելի անալի տեսք եր տալիս իր մարմնին:

Մի անգամ պատահաբար ցախատրոպի ախանջն ընկավ իշխան բունի գրույցը իր ամուսին մարիի բունի հետ:

— Ինչ հիմարներ են այս թռչունները, յեթե խմանան ինչ ու յժի տեր եմ՝ մի սր ել չեն թողնի...

Իր սեփական ախանջով լսած այս գրույցը ցախատրոպն աշխարհով մեկ արավ: Մտածմունքի մեջ ընկան թռչունները և թռչնափարի խորհրդակցելուց հետո փորոշեցին սպասամբվի:

Մի անգամ, յերբ բուն պահակները փորսի ելին գնացել, թռչունները հավարվեցին ու պալատի առաջ մեծ աղմուկ բարձրացրին: Վոմանք կողմնակից ելին սպասամբության, վոմանք վախենում ելին:

Չայրացած բուն գուրս յեկավ, իր աչքերը հառեց խռովարարների վրա ու սկսեց բաց ու խուփ անել ու կտկտացնել: Թռչունները վախեցան և սկսեցին գողգողալ, իսկ վախկոտ հուպար ուշադնաց յեղավ: Բայց հանդես յեկան համարձակները ու սկսեցին սպանալ՝

— Այ դու ետպես ու ենպես, ում ես վախեցնում:

— Միք վախենա, յեղբայրներ, զարկեք այդ ուռածին:

Ղեկավարների որինակը և կոշը մնացածներին սիրտ տվեց: Հարձակվեցին բուն վրա, նշան առան իրենց կաուցներով ու սկսվեց կատաղի կռիվը:

Այս տեղի ունեցավ խիստ ու մութ
անտառում: Արծիվը հեռու եր գնա-
ցել ու բան չտեսավ: Յինք, բաղեն և
ուրուրը սարերի մյուս կողմն էլին
ու փոշինչ շմացան, իսկ սրանակ կանգ-
նածները կատաղի կռիվ էլին մղում
ու կյանքի գնով բուխն պաշտպանում.
սակայն չգիտացան անհամար թրո-
շունների հարձակման: Կռիվը շարու-
նակվեց ամբողջ ուր: Անտառի խորը
արյունով ներկվեց, իսկ ողբ լցվեց
բմբուլով:

Յերբ մթնեց, բուն իր գլխի ճա-
ռը տեսավ: Փախավ ու թաղնվեց ծա-
ռի փշակում: Շատ ծվծվացին թրո-
շունները, շատ փորձեցին, մինչև ա-
ռավոտ հսկեցին ալգանգ, բայց փոշ
մի տեղ բուխն չգտան, փոշ կենդանի
և փոշ ել մեռած:

Դեռ մինչև հիմի ել վարանում են
 թռչունները նրան, դրա համար ել
 բուն ցերեկներով թաղնում ե ծա-
 սերի փշակներում կամ ավերակնե-
 րում ու միայն զիշերներն ե դուրս
 գալիս վարսի. բայց զիշերները չի
 հանդիպում թռչուններին, դրա հա-
 մար ել բավականանում ե գաշտաչին
 մկներով ու գրանով սպուտ ե բերում
 մեզ:

ՅԱՐԳՍ. ՍԻՍՈՆԳԻԼՅԱՆ

Ս. Կանիշվիլի

ՇՕՎԱ

Տեղաբանություն

Նա արմանկ. լեզ.

Սերժանտի ց. Գաբաշվիլի

Րիսունկի խոս. Տ. Գաբաշվիլի

ՏԱԽԵԼԳԱՄԻ

Ըտեկո-յոնոշ. սեկտոր

Երևան, 1936 թ.

ՄԱՆՈՒԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ. ՍԵՎԵՐ

14051

36-681

901

ՔԱՐԳՍ. ՍԻՄՈՆԳԻԼՅԱՆ

П. Чанишвили

С О В А

Сказка

На армянск. яз.

Перевод с грузинского

Рисунки худ. С. Габашвили

Տ Ա ի Ե Լ Գ Ա Մ Ի

Детско-юнош. сектор

Тифлис—1936 г.

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿ. ՍԵԿՏՈՐ